

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	Sociologie și Asistență Socială
1.4 Domeniul de studii	Sociologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Resurse umane / Specialist în Resurse umane

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropologie socială și culturală						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Nicu GAVRILUȚĂ						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Nicu GAVRILUȚĂ						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	4	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	DO

* E - examen; C - colocviu; EVP - verificare pe parcurs; PP - prezentare proiect

** DO – discipline obligatorii; DA – disciplina opționale; DF – discipline facultative

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					11
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					13
Tutoriat					6
Examinări					3
Alte activități					2
3.7 Total ore studiu individual					44
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1. Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor utilizate în cercetarea organizațiilor și comunităților;</p> <p>C1.2. Formularea de ipoteze și operaționalizarea conceptelor cheie pentru explicarea și interpretarea fenomenelor cu care se confruntă organizațiile și comunitățile;</p> <p>C3.2. Radiografierea contextului organizațional pe baza cunoștințelor specifice.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Aplicarea strategiilor de pregătire profesională temeinică, de punctualitate și răspundere personală pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul fundamental	<p>D2 Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului</p> <p>D4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice comportamentul individual și social al indivizilor, pe baza unor idei și paradigme antropologice. ▪ Describe modelele explicative ale comportamentului social și cultural. ▪ Describe marile curente antropologice. ▪ Utilizeze conceptele fundamentale ale antropologiei sociale și culturale. ▪ Analizeze fenomene și situații sociale și culturale actuale, prin grila valorilor culturale și prin cea a comportamentelor sociale. ▪ Ofere soluții la marile probleme și provocări ale lumii contemporane ce au la bază instrumentalizarea ideilor, conceptelor și curentelor antropologice clasice și actuale.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Definiții ale antropologiei generale.	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea • expunerea • problematizată • explicația • conversația • reproductivă • conversația • euristică 	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul se desfășoară conform programării de la orar • Temele de curs se regăsesc la bibliografie
2.	Definiții ale antropologiei sociale și culturale.		
3.	Obiectul de studiu al antropologiei sociale și culturale.		
4.	Ipostazele sociale ale alterității.		
5.			

	Aculturația creștinism/păgânism. 0 interpretare antropologică.		
6.	Evoluționismul.		
7.	Mutaționismul.		
8.	Difuzionismul.		
9.	Structuralismul.		
10.	Cultura. O perspectivă antropologică.		
11.	Cultura de masă, multiculturalismul și fenomenul <i>kitsch</i> -ului.		
12.	Antropologia trupului: sexualitatea.		
13.	Antropologia trupului: avortul.		
14.	Antropologia trupului: clonarea.		

Bibliografie**Referințe principale:**

- 1.GAVRILUȚĂ, Nicu, *Antropologie social și culturală*, Iași, Editura Polirom, 2009.
- 2.GAVRILUȚĂ, Nicu, *Noile religii seculare. Corectitudinea politică, noile tehnologii și transumanismul*, Iași, Editura Polirom, 2018.

Referințe suplimentare:

- 1.Marc Auge, *Pour une anthropologie des mondes contemporaines*, Aubier, 1994
- 2.Jean Copans, *Introducere în etnologie și antropologie*, Polirom, 1999
- 3.Achim Mișu, *Antropologie culturală*, Dacia, 2002
- 4.Robert Deliege, *O istorie a antropologiei*, Cartier, 2006
5. Robert Deliege, *Introducere în antropologia structurală*, Cartier, 2006
- 6.Vintilă Mihăilescu, *Antropologie*, Polirom, 2007
- 7.Cristina Gavriliuță, *Socioantropologia fenomenelor divinatorii*, Iași, Institutul European, 2008
- 8.Mihai Coman, *Introducere în antropologia culturală. Mitul și ritul*, Polirom, 2008
- 9.Bernard Hours, *Ideologia umanitară sau spectacolul alterității pierdute*, Institutul European, 2010
- 10.Laurent Bazin, Monique Selim, *Motive economice în antropologie*, Institutul European, 2010
- 11.Claude Levi-Strauss, *Antropologia și problemele lumii moderne*, Polirom, 2011
- 12.Lucian Boia, *Între înger și fiară. Mitul omului diferit din Antichitate până în zilele noastre*, Humanitas, 2011.
- 13.Robert Pollack, *Credința biologiei și biologia credinței*, București, Editura Curtea Veche, 2007.
- 14.Jerry A. Coyne, *Credința vs. știință*, București, Editura Litera, 2016.

15. Mario Vargas Llosa, *Civilizația spectacolului*, București, Editura Humanitas, 2016
16. Alvin Plantinga, *Știință, religie și naturalism. Unde rezidă de fapt conflictul?*, Oradea, Editura Rațio et Revelațio, 2015.
17. Dumitru Otovescu (coord.), *Sociologia culturii. Antologie autori străini*, Craiova, Editura Belai, 2010.
18. Umberto Eco, „Cum ne construim dușmanul?” apud *Cum ne construim dușmanul, Iași*, Editura Polirom, 2011, 9-28.
19. Victor Ieronim Stoichiță, *Imaginea celuilalt. Negri, evrei, musulmani și țigani în arta occidentală în zorii epocii moderne 1453-1800*, București, Editura Humanitas, 2017.
20. Ariel A. Roth, *Știința îl descoperă pe Dumnezeu. 7 argumente convingătoare în favoarea existenței lui Dumnezeu*, Editura Viața și sănătate, fără localitate, 2016.
21. Lucian Cristescu, Florin Ghețu, *Evoluționismul la bară. Mărturii din culise*, Editura Viața și sănătate, fără localitate, 2017.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Sacrificiul. Teorii antropologice, ritualuri magico-religioase și expresii actuale.	<ul style="list-style-type: none"> •expunerea problematizată •discuția •observația dirijată •observația independentă •explicația 	<ul style="list-style-type: none"> • Seminarul se desfășoară conform programării de la orar • Fiecare student poate să elaboreze și să susțină lucrări de seminar.
2.	Darul. Ipostaze clasice și actuale.		
3.	Antropologia plantelor narcotice și halucinogene. Ritualurile magico-religioase, experiențele psihedelice și consumul de droguri.		
4.	Antropologia simbolismului social. Crucea, și icoana.		
5.	Antropologia simbolismului social. Simbolurile din reclamele publicitare.		
6.	Există viața după moarte? Antropologia experiențelor extatice și a celor situate la limita morții.		
7.	Simboluri sociale și ritualuri magico-religioase desacralizate în sport. O perspectivă socio-antropologică.		
8.	Ritualul „țapului ispășitor” și mecanismul linșajului fondator		
9.	„Civilizația spectacolului”		
10.	Antropologia casei și locuirii la români.		
11.	Manipularea. Definiții, tehnici, exemple clasice și actuale		
12.	Globalizarea. Concept, teorii explicative și efecte sociale		
13.	Transumanismul. Imagini și reprezentări ale omului din viitor.		

14.	Puterea, democrația și noile tehnologii		

Bibliografie

- 1.Cristina Gavriluță, *Socioantropologia fenomenelor divinatorii*, Iași, Institutul European, 2008
- 2.Cristina Gavriluță, *Sacrul și californizarea culturii*, Paideia, 2008.
- 3.Marcel Mauss, Henri Hubert, *Eseu despre natura și funcțiile sacrificiului*, Iași, Editura Polirom, 1997.
- 4.Georges Bataille, *Partea blestemată. Eseu de economie generală*, Iași, Editura Institutul European, 1994.
- 5.Rene Girard, *Violența și sacrul*, București, Editura nemira, 1995.
- 6.Mircea Eliade, „Comentarii la legenda Meșterului Manole“ în volumul Mircea Eliade, *Drumul spre centru*, București, Editura Univers, 1991, pp. 388-483.
- 7.Ofelia Văduva, *Magia darului*, București, Editura Enciclopedică, 1997.
- 8.Marcel Mauss, *Eseu despre dar*, Iași, Editura Institutul European, 1997.
- 9.Nicolae Steinhardt, *Dăruind vei dobândi*, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, Baia Mare, 1992.
- 10.Ofelia Văduva, *Pași spre sacru. Din etnologia alimentației românești*, București, Editura Enciclopedică, 1996.
- 11.Andrei Oișteanu, *Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură*. Iași, Editura Polirom, 2014, pp. 5-155; 457-518.
- 12.Mircea Eliade, „Cultul mătrăgunei în România“ în volumul Mircea Eliade, *De la Zalmoxis la Genghis-Han. Studii comparative despre religiile și folclorul Daciei și Europei Orientale*, București, Editura Humanitas, 1995, pp. 215-233.
- 13.Alan Watts, *Cosmologia voioasă. Incursiuni în chimia conștiinței*, București, Editura Herald, 2017, pp.114-142.
- 14.Simeon Florea Marian, *Botanica românescă*, București, Editura Paideia, 2000.
- 15.Alain Besancon, *Imaginea interzisă*, București, Humanitas, 1994
- 16.Paul Evdokimov, *Arta icoanei - o teologie a frumuseții*, București, Meridiane, 1992
- 17.Pavel Florenski, *Iconostasul*, București, Anastasia, 1994
- 18.Christoph von Schonborn, *Icoana lui Hristos*, Anastasia, 1996
- 19.Leonid Uspensky, *Teologia icoanei*, București, Anastasia, 1996
- 20.Cristina Gavriluță, *Socioantropologia fenomenului religios*, Iași, Axis, 2003
- 21.Nicu Gavriluță, *Hermeneutica simbolismului religios*, Iași, Editura Axis, 2006
- 22.Vasile Sebastian Dâncu, *Comunicarea simbolică. Arhitectura discursului publicitar*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2009, pp.130-139; 199-215.
- 23.Andrei Pleșu, *Chipuri și măști ale tranziției*, București, Editura Humanitas, 1996, pp.425-428.
- 24.Anca Manolescu, Andrei Pleșu, Horia-Roman Patapievici, Gabriel Liiceanu, *Sensuri metafizice ale crucii*, București, Editura Humanitas, 2007.
- 25.Raymond Moody, *Viața de după viață*, Chișinău, Editura Axul-Z, 1993.
- 26.Francois Brune, *Să le spui că moartea nu există*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
- 27.Ioan Petru Culianu, „Trusa istoricului pentru a patra dimensiune“ în volumul Ioan Petru

- Culianu, *Călătorii în lumea de dincolo*, Iași, Editura Polirom, 2002, pp. 51-75.
28. Anthony Pearke, *Există viață după moarte?*, București, Editura Litera, 2009.
29. Patricia Pearson, *Viața de după moarte. Relatări despre fenomene paranormale și experiențe la limita morții*, Iași, Editura Polirom, 2015.
30. Mircea Eliade, *Nașteri mistice*, București, Editura Humanitas, 1995.
31. Mircea Eliade, *Eseuri. Mitul eternei reînțoarceri. Mituri, vise și mistere*, București, Editura Științifică, 1991, pp.154-166; 277-308.
32. Cristina Gavriluță, Nicu Gavriluță, *Sociologia sportului. Teorii, metode, aplicații*, Iași, Editura Polirom, 2010, pp.23-28; 146-177.
33. Johan Huizinga, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, București, Editura Humanitas, 2012.
34. Revista *Secolul XX*, nr.4-7/1998, număr tematic despre „Fotbal“.
35. Bogdan Ficeac, *Tehnici de manipulare*, București, Editura Nemira, 1996.
36. Vasile Sebastian Dâncu, *Comunicarea simbolică. Arhitectura discursului publicitar*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2009,
37. Alex Mucchielli, *Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare*, Iași, Editura Polirom, 2002.
38. Vladimir Volkoff, *Tratat de dezinformare. De la Calul Troian la Internet*, București, Editura Antet, 1996.
39. Nicu Gavriluță, „Magia în acțiune: un neamț lutheran este ales Președinte al României“ în volumul Nicu Gavriluță, *Mit, magie și manipulare politică*, Iași, Editura Institutul European, 2015, pp.143-151.
40. Teodor Baconschi, *Facebook. Fabrica de narcisism*, București, Editura Humanitas, 2015.
41. Vasile Sebastian Dâncu, *Triburile. O patologie a politicii românești de la Revoluție la Generația Facebook*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2015, pp.5-17; 301-318.
42. George Ritzer, *McDonaldizarea societății*, București, Editura Comunicare.ro, 2011.
43. George Ritzer, *Globalizarea nimicului. Cultura consumului și paradoxurile abundenței*, București, Editura Humanitas, 2010.
44. Zygmunt Bauman, *Globalizarea și efectele ei sociale*, București, Editura Antet, f.a.
45. Gilles Lipovetsky, *Fericirea paradoxală. Eseu asupra societății de consum*, Iași, Editura Polirom, 2007.
46. William S. Lind, Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.), *Corectitudinea politică. „Religia“ marxistă a Noii Ordini Mondiale*, București, Editura Rost, 2015.
47. Olavo de Carvalho & Aleksandr Dughin, *Statele Unite și Noua Ordine Mondială*, București, Editura Humanitas, 2016.
48. Rosi Braidotti, *Postumanul*, București, Editura Hecate, 2016.
49. Revista *National Geographic*, nr. 168/aprilie 2017, „Următorii oameni“, pp. 26-67. Mircea Eliade, *Aspecte ale mitului*, București, Editura Univers, 1978, pp.1-38; 152-190.
50. Mircea Eliade, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, București, Editura Humanitas, 1995, pp.171-201; 233-265.
51. Mircea Eliade, „Comentarii la legenda Meșterului Manole“ apud *Drumul spre centru*, București, Editura Univers, 1991, pp.388-483.
52. Nicu Gavriluță, Ioan Holban, *Globalizare și identitate românească*, Iași, Editura Junimea, 2018.
53. Monica Budiș, *Microcosmosul gospodăresc*, București, Editura paideia, 1998, pp.25-88.
54. Nicu Gavriluță, Vasile Bănescu, *Homo religious și simulacrele realității*, București, Editura

Eikon, 2019.

55. Alan Watts, „Psihedelicele și experiența religioasă” în volumul *Oare materia este totul? Eseuri despre raportul omului cu lumea materială*, București, Editura Herald, 2018, pp. 109-131.

56. Marin Ford, „Superinteligenta și singularitatea tehnologică” în volumul *Ascensiunea roboților. Tehnologia și viitorul fără joburi*, București, Editura Corint, 2019. pp. 304-326.

57. Jamie Bartlett, *Oameni vs. tehnologie. Internetul trebuia să ne elibereze*, București, Editura Nemira, 2019.

58. Mario Vargas Llosa, *Civilizația spectacolului*, București, Editura Humanitas, 2016, pp. 9-100.

59. Rene Girard, *Iov sau calea străveche a celor nelegiuți*, Iași, Editura Cartea Românească Educațional, 2019.

60. Rene Girard, *Țapul ispășitor*, București, Editura Nemira, 2000.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului.

Disciplina „Antropologie socială și culturală” vizează înțelegerea profundă a realităților sociale, răspunde marilor provocări actuale și oferă soluții pe care specialistul în sociologie le poate propune angajatorilor și instituțiilor cu atribuții specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	• Rezolvarea subiectelor de examen	Examen oral	50%
10.5 Seminar/ Laborator	• Prezența la seminarii – maxim 3 p. • Elaborarea și susținerea unui referat de seminar – maxim 3 p. • Participarea la dezbateri – maxim 3 p.	• Inregistrarea prezențelor • Evaluare proiectelor • Evaluarea intervențiilor la dezbateri.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea temeticii de curs și seminar • Elaborarea unui referat de specialitate aplicând principii, norme și valori de etică și deontologie profesională.			

Data completării
27.09. 2021

Titular de curs
Prof. Univ. Dr. Nicu GAVRILUȚĂ

Titular de seminar
Prof. Univ. Dr. Nicu GAVRILUȚĂ

Data avizării în departament
27.09. 2021

Director de Departament
Conf. Univ. Dr. Romeo ASIMINEI